

И бяла, и хубава....

каш за дребни пари черния хляб ще вземеш, пък като е възможен бащата, ще се бори за хубаво момиче, хубава булка да вземе" (м., 75 г., бургуджия, Ловешко) (цит. по Конович, Ненов 2009: 99). „Ний вече малко по-друг начин вършим тия неща. Не можем да вземем сега щяло и не щяло – грозна да

женем да хубаво момче. Вече отиваме да видим момичето, да видим дали действителност отговаря на качествата" (м., 61 г., кардараши, с. Александрово, Ямболско) (цит. по Конович, Ненов 2009: 45).

Социалната представа за красива жена при циганите/ ромите е по-специфична от тази на макрообществото – акцентира се на доброто здраве като гаранция за плодовитост и работоспособност.

Родителите на момичето също гледат да дадат дъщеря си на хубаво момче – да е добро, да е работно, да не лъже, да не пие.

Изборът на родителите при циганските/ ромските групи е дължителен за младите. „....старите хора ни събраха, наште майки, бащи, искаха ни, сгодиха ни, ожениха ни. Не сме избягали. Аз бех една година сгодена с него. ....нямаше такива, нямаше тогава барове, нямаше ходене. Той с майка ми, с баща ми ще говори – аз с него не. Слагам масата и излизам вънка..." (ж., 55 г., въглищари, с. Дорково, Велинградско). Отнема се правото им на лично мнение и така се ограничава свободата им. От друга страна те трябва да проявят уважение и зачитане позицията на по-възрастните в семейството. Обикновено момиче се търси в близките населени места (в миналото – в катуна), където живеят представители на групата, но ако няма подходящо се отива и по-далеч. „Ам че как дойдоха... Дойдоха свекъра, девера ми беше и казаха: „Търсиме, каза, снаха". И те се запознаха с моите родители с него и викаха: „Абе, Георги, къде си тръгнал тъй?" „Абе търся каза, снаха, да ожена сина. Бабата вече не може, болна, искам снаха". ... И наште тогаз гледаха да си дадат децата.... Аз съм се оженила насила, не тъй със съгласие... Как ще искам?! Ми на 16 бях! Нито любов знам, нито нищо. Едната седмица дойдоха да ме искат, на другата – сватбата. Е как ще го разбереш тоя мъж?! .... ни любов знаеш, ни мъж знаеш... (ж., 81 г.,

ЕВГЕНИЙ И. ИВАНОВА • ВЕЛЧО КРЪСТЕВ